Noiembrie 1996

***Chahal împotriva Regatului Unit* – 22414/93**
Hotărârea din 15.11.1996 (MC)

Art. 3

Expulzare

Hotărâre de expulzare în India a unui separatist sikh din motive de securitate naţională şi detenţie pentru o perioadă de şase ani în aşteptarea expulzării: *încălcări*

Art. 5

Art. 5 § 4

Garanţii procedurale privind controlul judiciar

Caracter adecvat al controlului
judiciar: *încălcare*

Art. 13

[Acest sumar a fost extras din Culegerea oficială a Curţii (Seria A sau Culegere de hotărâri şi decizii); pe cale de consecinţă, poate prezenta diferenţe de formă şi de structură în raport cu sumarele Notelor de informare privind jurisprudenţa Curţii.]

I. Art. 3 din Convenţie

A. Aplicabilitate în domeniul expulzării

Expulzarea poate angaja răspunderea statului în temeiul art. 3, atunci când există motive serioase şi grave pentru a crede în existenţa unui risc real ca persoana expulzată să fie supusă torturii sau pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante în ţara de destinaţie.

B. Cazuri care implică presupuse riscuri la adresa siguranţei naţionale

Art. 3 interzice în mod absolut tortura – în cauzele de extrădare, dacă există motive serioase şi grave de a se crede că persoana expulzată este expusă riscurilor, comportamentul său nu poate fi luat în considerare.

C. Aplicare la faptele cauzei

1. Dată de reţinut pentru evaluarea riscului

Data examinării cauzei de către Curte.

2. Evaluarea riscului

Guvernul a propus expulzarea primului reclamant, susţinător bine-cunoscut al separatismului sikh, către un aeroport, la alegerea sa, în India – probele referitoare la soarta militanţilor sikh în afara statului Punjab sunt aşadar deosebit de relevante.

Curtea este convinsă de probe, coroborate de date provenite de la diferite surse obiective, care arată că, până la mijlocul anului 1994, elemente ale poliţiei Punjab obişnuiau să

acţioneze fără a ţine seama de drepturile omului împotriva etnicilor sikh suspectaţi de militantism şi continuau să-i urmărească în special în afara statului lor de origine – nu există nicio probă că poliţia Punjab şi-a modificat comportamentul – în ciuda îmbunătăţirilor recente în ceea ce priveşte situaţia drepturilor omului în Punjab şi a eforturilor depuse de autorităţile indiene de a introduce reforme; există încă probleme în ceea ce priveşte respectarea drepturilor omului de către anumiţi membri ai forţelor de securitate din Punjab si din alte state indiene – în aceste condiţii, asigurările date de guvernul indian nu constituie o garanţie suficientă pentru siguranţa solicitantului – notorietatea acestuia din urmă l-a transforma probabil în ţintă a elementelor dure ale forţelor de securitate.

Concluzie: încălcare, în cazul în care decizia de expulzare în India ar fi executată (douăsprezece voturi contra şapte).

II. Art. 5 § 1 din Convenţie

Art. 5 § 1 lit. f) prevede doar ca „o procedură de expulzare (să fie) în curs" – nu se ţine seama de faptul că detenţia este considerată necesară în mod rezonabil sau decizia de expulzare iniţială este justificată.

Cu toate acestea, dacă procedura de expulzare nu se desfăşoară cu diligenţa necesară, detenţia nu se mai justifică – procedura internă a început la 16 august 1990 şi s-a încheiat la 3 martie 1994 – având în vedere circumstanţele excepţionale şi analiza aprofundată la care au procedat instanţele şi executivul, această perioadă nu este excesivă.

Având în vedere durata detenţiei, necesară pentru a se examina dacă există suficiente garanţii împotriva arbitrarului – în acest sens, un comitet consultativ, compus în special din înalţi magistraţi, au analizat în detaliu probele raportându-se la securitatea naţională, ceea ce garantează că existau indicii cel puţin serioase care să permită să se considere că reclamantul ar fi putut pune în pericol siguranţa naţională şi, prin urmare, că executivul nu a acţionat în mod arbitrar atunci când a dispus arestarea acestuia.

Concluzie: neîncălcare (treisprezece voturi contra şase).

III. Art. 5 § 4 din Convenţie

Întrucât art. 5 § 4 este o *lex specialis* în raport cu cerinţele mai generale ale art. 13, Curtea trebuie să-l analizeze în primul rând.

Acest articol prevede dreptul la un control judiciar de o amploare suficientă pentru a acoperi condiţiile indispensabile legalităţii detenţiei unui individ în raport cu art. 5 § 1.

Instanţele interne nu au primit informaţii cu privire la siguranţa naţională şi nu au putut aşadar stabili dacă decizia de plasare a reclamantului în detenţie a fost justificată – având în vedere deficienţele procedurii în faţa comitetului consultativ, acesta nu poate fi considerat „instanţă" în sensul art. 5 § 4.

Curtea admite că utilizarea de informaţii confidenţiale se poate dovedi indispensabilă atunci când este vorba despre securitatea naţională – autorităţile naţionale nu se pot totuşi eluda de la un control judiciar efectiv atunci când afirmă că o cauză implică siguranţa naţională – există tehnici pentru a reconcilia preocupările legitime de securitate şi necesitatea de a acorda posibilitatea de a beneficia de normele de procedură.

Concluzie: încălcare (unanimitate).

IV. Art. 8 din Convenţie

Având în vedere constarea încălcării art. 3, nu este necesar să se examineze problema ipotetică dacă ar fi încălcat art. 8, în cazul expulzării în India.

Concluzie: neexaminare (şaptesprezece voturi contra două).

V. Art. 13 din Convenţie

Procedurile efectuate de instanţele interne şi de comitetul consultativ nu constituie căi de atac adecvate pentru capătul de cerere în temeiul art. 3, întrucât nu au făcut referire la decizia de expulzare doar în raport cu problema riscului, independent de considerentele de siguranţă naţională.

Nu este necesar să se examineze acuzaţiile de încălcare a art. 13 coroborat cu art. 5 şi art. 9, având în vedere constatarea încălcării art. 5 § 4 şi cu privire la caracterul ipotetic al capătului de cerere întemeiat pe art. 8.

Concluzie: încălcare (unanimitate).

VI. Art. 50 din Convenţie

A. Prejudiciu moral: constatarea încălcărilor constituie o reparaţie echitabilă suficientă.

B. Cheltuieli de judecată: acordarea unei sume rezonabile.

Concluzie: Statul pârât este obligat să plătească reclamanţilor suma specificată (unanimitate).

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului

Redactat de grefă, prezentul rezumat nu obligă Curtea.